

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. XXIX. De Excessu, (vide infra. Inobedientia & supra Contumacia)
Excessivis, Nimio, Immodico.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

excepto palatio, non includuntur bona communia, quia licet exceptio firmiter regulam in contrarium, tamen non ampliat, Aretin. *consil. 8. Abunde, per totum.* & præcipue *n. 3. & 4.* ubi declarat, dicens, quod exceptio expressa, quæ tacite inerat, non extendit ullo modo regulam ad ea, quæ non sunt de regula; quia expressio eorum, quæ tacite insunt, nihil operatur: si verò est expressio, quæ tacite non inerat, exceptio licet firmiter regulam in non exceptis, nunquam firmat extendendo ad ea, de quibus disponens erat incapax, vel inhabilis; & rationem adducit *n. 7. vers. obstat.* quia exceptio non ampliat regulam, ut comprehendat ea, quæ sine exceptione non comprehenderet ex proprietate sermonis, sive ex mente, refert Cardin. Tusch. *tom. 3. lit. E. concl. 424. n. 4. Sanch. præcept. Decal. lib. 2. c. 27. n. 17. col. 3. in solut. ad 5. Mieres de major. in l. edit. part. 1. q. 22. n. 22. Surdus decis. 124. num. 17.*

[Declara axioma procedere in dubio, & quando verisimiliter aliud non fuit de mente disponentis. Ubi enim ex tali restrictione sequeretur aliqua absurditas, vel constaret aliud fuisse de mente disponentis, ut quia verba regula sint multum ampla, & exceptio seu qualitas exceptioni adjecta, & regula ita non habet inter se conformitatem, tunc regula per exceptionem non restringitur. *l. scire oportet 13. §. aliud 2. ff. de Excusat. tutor. Cornel. consil. 275. vol. 13.*

XXX.

EXCEPTIO ubi non reperitur posita, non est à regula recedendum. *l. prævaricationis. 3. §. ult. ff. de prævaricat. l. dissentientibus. 5. de repud. l. illam 19. C. de collationib. Flamin. Paris. de resignat. benefic. lib. 3. q. 7. n. 45.*

XXXI.

EXCIPIENS non videtur fateri ea, quæ in exceptione includuntur, *cap. cum venerabilis. de Except. Alex. consil. 83. In causa & lire. in princ. vers. nec ad hoc obstat. lib. 1. ubi quod exceptio huiusmodi non est confessio, nec negatio, sed est medium inter negare & confiteri, prout intacente, & consil. 49. n. 9. cum seq. lib. 7. ubi quod libellans, excipiens vel repugnans illud, quod pars adversa asserit illud impugnando, non dicitur fateri, additque, quod is, qui dicit sententiam non rectè latam esse impugnando, non fatetur esse latam per *l. Gallus 29. §. forsitan. 8. ubi gloss. in verb. rectè. ff. de liberis & posthum. quæ exponit: rectè, id est, nullo modo.**

Surdus *decis. 24. n. 5. Card. Tusch. tom. 3. lit. E. concl. 427. Mar. Anton. var. resolut. lib. 2. resolut. 50. n. 31. Alex. Trentacing. var. resolut. lib. 2. tit. de except. n. 5.*

Intellige Axioma procedere quoad fundandam intentionem actoris, *l. non utique 9. ff. de Except. cap. exceptionem. de Reg. Jur. lib. 6. Covarr. var. lib. 1. c. 1. n. 2. vers. eodem jure. Ant. Gomez. var. tom. 3. cap. 12. n. 16. Cacharan. Pedem. decis. 178. n. 9. Francisc. Milanen. Sicil. decis. 3. n. 46. lib. 2. Bellon. Genuens. decis. 38. n. 8. & decis. 91. num. 1. Petr. Gregor. Syntagm. Juris lib. 21. cap. 17. n. 3. Cardos. in praxi Judic. & Advocat. verb. exceptio. n. 26. Stephan. Grat. Marchie decis. 19. n. 19.*

[Limita: nisi contra rei exceptionem aliqua juris præsumptio militaret, ut ostendit Ulric. Zas. in *l. non utiq. n. 3. vers. tertio fallit. ff. de Except.* Regner. Sixtin. part. 3. *Consil. Marpurg. n. 30. vid. & Bald. in l. Exceptionem. C. de probat. ubi ait, quod reus excipiendo non fateatur, intentionem esse veram, præsertim quando ad effectum contradicendi excipit, non verò ad effectum confitendi. Vid. Wesemb. 2. consil. 72. n. 24.*

CAP. XXIX.

De Exceptione Domini.

Quicumque causam ab altero habet, ille nequit opponere exceptionem domini.

Ratio: quia hic simpliciter tenetur ad restituendum; restitutio autem hæc non poterit hoc solò prætextu, quod sit res aliena, impediri.

Exemplum: ita ergo commodatarius non poterit commodanti quæstionem domini referre *l. 16. ff. Commod. idem in depositario l. 31. §. 1. ff. de pos. locato, l. si quis Cond. 25. C. de locat. cond. & in actione pignoratitia l. 22. §. 2. ff. de pign. act.*

Limita: nisi (1.) in continenti possit probari dominium, Brunnem. *ad d. l. 31. n. 3.* (2.) nisi ignoranter alicui res sua commodata, deposita aut pignorata sit. *l. 20. C. locat. Plures Limitationes vide apud Brunnem. ad d. l. 25. C. loc.*

De Exceptione rei judicata vide RES JUDICATA.

CAP. XXIX.

De Excessu, (vide infra Inobedientia & Supra Contumacia) Excessivis, Nimio, Immodico.

Axioma I.

Excessus modicus non est attendendus. *cap. cum te. & ibi gloss. in verb. minima. extr. de re judic. Bald. in l. 1. n. 5. in fin. vers. & qui parum transgreditur. ff. de LL. & in l. 2. n. 6. vers. item & illud. C. de rescind. vendit. Farinac. 1. consil. crim. 78. n. 5. vide & Tiraquell. de judic. in reb. exig. vers. sexto.*

II. Ex

II.

Ex nimis & excessivis suspicio finiterrima oritur, post Bursat. & Molin. Cothmann. 5. resp. 33. num. 22. Vitiosum enim quod nimium, l. cum plures 12. §. nimium 2. ff. de admin. tut. Cujac. lib. 49. Paul. ad edit. l. 2. de aq. & aq. plur. arcend.

III.

Excedens in aliquā re tenetur de damno subsecuro, hinc cum equi curfus publici non lignis & fustibus, sed flagellis & calcariibus incitandi sint l. 1. C. de curs. publ. si equus illis casus factus fuerit deterior vel extinctus, de damno tenetur. Perez. C. de curs. publ. n. 8. 13. hinc agens in rebus, qui supra numerum Evictionis veredum usurpaverat, in quadruplum animalis pretium condemnabatur. l. 15. C. eod. Brunneum, C. ibid. col. 4.

Exclamatio vid. infra vociferatio.

CAP. XXX.

Excludere, Exclusio.

Axioma I.

Excludere verbum est propriè privativum, præsupponens habitum sive jus, quod excluditur. l. 2. ff. de Except. l. si ponas 23. §. hereditatem. l. ff. de inoffic. testam. l. 1. §. 1. ff. fam. hercise. l. 19. vers. si enim ipse, ibi: beneficio excludatur. C. de jur. delib. Bocer. de invest. feud. c. 5. n. 66.

II.

Exclusio unius alterius est inclusio. l. 12. in princ. ff. sol. matrim. l. 21. C. de procurat. l. 18. §. 11. de instr. legat. l. 2. ubi Cujac. quod fals. tut. Menoch. consil. 158. n. 29. lib. 2. & consil. 216. n. 22. lib. 3. Bocer. de invest. feud. cap. 4. n. 34. vide Wesemb. 2. consil. 94. n. 34. qui enim ulteriores in ordine successionis tantum excludit, proximiores in jus successionis inclusisse videtur. Wesemb. d. consil. n. 34.

Declara hanc regulam procedere de speciali. Ubi enim aliquid proponitur tanquam speciale & singulare, ibi colligitur regulam esse in contrarium, post Everhard. & alios, Wesembec. in Comment. C. ad Sct. Vellejan. n. 27. quod non procedit, cum ille casus, qui exclusus videtur, alia dispositione vel ratione includeretur. Dec. in l. 1. in princ. in 3. lectura. n. 84. ff. si cert. pet. & consil. 11. n. 18. & in specie Paris. consil. 111. n. 39. lib. 1. Menoch. 2. arb. jud. cas. 65. n. 18. cum per inclusionem unius non excludatur id, quod alia ratione vel viā comprehendere potest. Riminald. in pr. instit. de donat. n. 313. Rauchbar. p. 1. quest. jur. Civil. & Saxon. q. 48. n. 22. Sic etiam inclusio unius non est exclusio alterius in iis, quæ sunt de genere permissorum, vel si casus inclusi non jure speciali, sed communi determinentur, Baldus in l. 2. in fin. C. ad Leg. Jul. de adul. Ruin. consil. 157. n. 19. vol. 1. quos refert Riminald. in princip. Instit. de donat. n. 310. Schrader. in tract. feud. p. 2. cap. 9. in princip. sect. 2. n. 68. Rauchbar. d. p. 1. quest. jur. civil. & Saxon. q. 48. n. 20. vid. infr. lib. 1. c. Inclusio.

III.

Exclusio in dubio intelligitur esse perpetua. Anchar. consil. 220. Hæc questio. sub n. 1. vers. nam omnis exclusio. col. 1. Socinus jun. consil. 110. in præf. n. 7. vol. 2. Pacian. consil. 49. n. 56.

IV.

Exclusionis causa cessante cessat & ipsa exclusio. cap. cum cessante 60. de appellat. l. fin. §. ait l. ff. de divor. Tiraquell. in tr. cessante causa. per tot. cum infinitis aliis allegat. Phil. Matth. 2. Consil. Marp. 26. num. 35. unde quæ temporalitatem habent, ad exclusionem perpetuam trahere non est permillum. l. Epistola 52. §. fin. ff. de pact. Gilman. 4. 1. vol. 7. n. 35. quando persona una est exclusa, omnes ex ea descendentes exclusæ intelliguntur. Angel. in §. reliquum. vers. ex diverso. Auth. de hered. ab intest. Baldus in l. ult. col. 1. C. de lib. præter. & in l. ult. in fin. C. de V. S. Alex. consil. 174. vol. 5. Cuman. consil. 117. in pr. Tib. Decian. resp. 3. n. 30. vol. 2. & resp. 13. n. 9. vol. 3. Phil. Matth. 1. Consil. Marpurg. 31. n. 37.

V.

Exclusio statutaria est quædam exhereditatio legalis. Bartolus in l. 1. §. sciendum. ff. de suis & legitim. Surdus consil. 237. n. 4. Baldus in l. 1. C. de revoc. his, quæ in fraud. cred. Corn. 1. consil. 89. num. 6. consil. 2. n. 90. vol. 3. consil. 82. n. 9. vol. 4. Gail. 2. observat. 140. num. 13. Mynt. respons. 20. n. 60. & resp. 50. n. 20. Goedd. 1. consil. 26. n. 132. Brun. in tract. statut. art. 4. n. 2. Natta ibidem. q. 4. n. 126. 142. & 150. & idem stricte intelligenda & interpretanda. Glossa in cap. statutum. 3. de præbend. in 6. in verb. numerandum.

VI.

Exclusio liberorum à successionē legitimā, jure & naturā debitā, solo consilio non inducitur, nec perficitur, sed præceptum & diserta exclusio est necessaria. Nov. 115. cap. 3. §. 1. & 2. Instit. de exhered. lib. Coraf. Castr. Baldus, & alii in l. non dubium. §. C. de Legib. Gloss. & Zaf. ad l. 7. ff. eod. Goedd. 1. Consil. Marp. 26. n. 140.

VII.

Excludere à jure qui vult aliquem, quod sibi de jure naturæ vel civili competit, debet id probare, per quod excludatur. Bald. in consil. 19. Factum tale est vol. 5. Alciatus præsumpt. 14. num. 3. vers. & propter. reg. 2. Menoch. lib. 2. de præsumpt. præf. 30. n. 50. vers. potest etiam adferri. Pacian. 2. de probat. cap. 24. n. 27.

CAP. XXXI.

De Excommunicatione.

Axioma I.

Excommunicatio est ultimum & subsidiarium remedium, sitque post tres admonitionis gradus. Speckh. 2. cl. 3. q. 16.

II.

Excommunicatio similis est banno, non tamen eodem effectus habet, quia non privat rerum dominio, nec contractus cum excommunicatis factos annihilat. Mager. de Advocat. arm. cap. 8. n. 138. & segg. Ayter in process. 1. cap. 5. O. 3.